

Exili(s) a *Mirmanda*

- 27 de març del 2019 a les 19.00 h
- Llibreria La Puça, carrer de la Vall 18, Andorra la Vella

Antoni Pol i Solé

Arquitecte i ex-President de la SAC

Andorra ha estat una terra de refugi, històricament parlant, fins a la primera meitat del segle xx i a partir de llavors, podem dir que es va convertir en una terra d'acollida.

Amb les guerres europees mundials, primera i segona, i les guerres civils espanyoles, les guerres francoprussiana i napoleòniques, i moltes altres més, Andorra constitueix un espai limitat i pobre però de pau i refugi, com ens explica el provicari d'Anyós fra Tomàs Junoy l'any 1838 en la seva *Relació sobre la Vall d'Andorra*: "...no vas trobar cuadrilles armades dels partits, ni de lladres, ni de soldats, ni de gents d'armes, ni de guardes, ni de cap manera de molestans; de consegüent no vas sofrir registres, ni escorcolls. Aquí no hi ha barreres, ni aduanes, ni bureus. No se han menester guies, cartes, ni passaports, tothom menja lo que pot, vesteix com vol, va i ve a on li acomoda, com i quan li agrada sens haver de comunicar-ho a ningú; solament se reprimeix al criminal. Aquí entre tanta tranquil·litat me vas trobar com que hagués eixit d'un apresó, o d'un somni tenebrós i hagués recobrat la llibertat santa en que vivien nostres avantpassats..."

Les condicions materials del país han canviat.

El creixement i la transformació econòmica de la segona meitat del segle xx han permès capgirar la situació i així els conceptes.

Però al món i a Europa i a tocar nostre hi continua havent refugiats i exiliats polítics i econòmics.

El darrer número de la revista *Mirmanda* (12-13) parla d'aquestes qüestions.

Aquesta revista de cultura, de la Catalunya Nord, nascuda el 2006 i de periodicitat anual, amb el nom d'una antiga ciutat mítica situada al Rosselló, va néixer amb tres objectius:

- 1 ser un altaveu d'aquest territori nord-pirinenc, que ens és proper als andorrans perquè geogràficament hi toquem i per tant som indirectament participants del que hi passa o passi;
- 2 reflectir la realitat de recerca i divulgació cultural d'aquest territori en català o francès; i
3. aglutinar persones per fer emergir projectes amplis.

La revista *Mirmanda*, a cavall dels dos costats del Pirineu, de voler debatre i analitzar fets essencialment humans i de reflexionar sobre conceptes nous i de futur com les *afronteres*, *l'ultralocal*, els *no-llocs*... ens és tan propera que ens convé.

Andorra, en certa manera, encarna *Mirmanda*, una ciutat-país mítica perduda al Pirineu...

El lloc és l'espai relacional, d'identitat i històric. (Augé, 2009)

El no-lloc és el que no és cap de les tres coses anteriors, per ser un espai de circulació, un espai de comunicació i un espai de consum, on la història s'accelera, s'empeteix el planeta i s'individualitzen els de dins.

Avui, per a la nació i l'espai nacional, la frontera com a espai d'estabilitat ja no és suficient per preservar una identitat estable. Precisament per la incorporació cada vegada més de més no-llocs.

Els no-llocs impliquen la pèrdua de la identitat en nom de la homogeneïtat dels usuaris.

Un altre dels temes que es tracten en aquest darrer número és la república catalana.

Fa gairebé cent anys, quan a Espanya i Catalunya bufaven aires de república, a Andorra, segurament per mimesi amb els nostres veïns del sud, també es volia ser una república, fins a l'extrem que en postals, llibres i mapes d'aquells anys era habitual usar la denominació *República d'Andorra*.

I certament certs moviments socials andorrans d'aquells anys i anteriors estan vinculats als processos republicans passats a Espanya i França al segle xx i també al xix i al xviii.

Avui aquests aires han tornat (tot és cíclic), i al nostre país també hi ha qui planteja esdevenir una república, amb total desconeixement de quina ha estat la història dels andorrans i quina la clau que ens ha permès esdevenir un microestat de dret reconegut internacionalment entre dos gegants i dins d'una gran Europa.

Benvingudes siguin les millores socials al nostre entorn, en els nostres grans estats veïns, així com les que el nostre microestat pot anar incorporant sense cap risc per deixar de perdre el seu estatus polític.

I si l'Andorra mítica no té tot el que tenen els grans, té, malgrat tot, qualitats petites però suficients que no tenen els grans, com l'estabilitat... Preuada estabilitat per continuar podent ser qui som, nosaltres.

